

Motion for Election of Members to Senate of Karnataka University.

Sri S. NIJALINGAPPA.—Sir, I move:

“That this Assembly do proceed to elect four members to Senate of the Karnataka University in accordance with section 15 (1) (iv) (a) (b) of the Karnataka University Act”.

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That this Assembly do proceed to elect four members to the Senate of Karnataka University in accordance with section 15 (1) (iv) (a) (b) of the Karnataka University Act”.

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The programme will follow.

Motion for Election of Members to the Board of Industries.

Sri S. NIJALINGAPPA.—Sir, I move:

“That this Assembly do proceed to elect three members to the Board of Industries in accordance with section 4 (2) of the Mysore State Aid to Industries Act, 1951.”

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That this Assembly do proceed to elect three members to the Board of Industries in accordance with section 4 (2) of the Mysore State Aid to Industries Act, 1951.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The programme will follow.

MYSORE COURT FEES AND SUITS VALUATION BILL, 1957.

Introduction.

Sri B. VAIKUNTA BALIGA (Minister for Labour and Legal Affairs).—Sir, I beg to introduce the Mysore Court Fees

and Suits Valuation Bill, 1957, which has been published in the *Mysore Gazette* under rule 48 of the Rules of Procedure and Conduct of Business of the Mysore Legislative Assembly.

Mr. SPEAKER.—The Mysore Court Fees and Suits Valuation Bill, 1957, is introduced.

BOMBAY LOCAL BOARDS (MYSORE AMENDMENT) BILL, 1957.

Motion to consider

Sri R. CHENNIGARAMIAH (Minister for Local Self-Government).—Sir,

“I beg to move that the Bombay Local Boards (Mysore Amendment) Bill, 1957, be taken into consideration.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

“That the Bombay Local Boards (Mysore Amendment) Bill, 1957 be taken into consideration.”

*Sri R. CHENNIGARAMIAH.—Sir, this is a very simple piece of legislation which is non-controversial. At the time when the term of the Local Boards in Bombay Karnataka was expiring, the Legislature was not in session. As stated in the Statement of Objects and Reasons, Government want to introduce uniform legislation throughout the new Mysore State. So the term of the Bombay Karnataka Local Boards had to be extended. Since the Legislature was not in session Government were obliged to issue an Ordinance to extend the life of these Local Boards. Now we have brought before this House this small amending Bill to replace that Ordinance. Since it is non-controversial I hope the House will give its acceptance to it.

*Sri K. KENCHAPPA (Hiriyur).—I would like to know when the Local Boards Committee was constituted, how many times its life was extended and for what purpose it is being extended still further.

Mr. SPEAKER.—There is no Committee as such. The law has already been passed in the former Bombay State

Sri K. KENCHAPPA.—The Bombay Local Boards Committee was already working in Bombay. Its life was extended once. Government are thinking of extending its life again.

Mr. SPEAKER.—As mentioned in the Statement of Objects and Reasons, the Hon'ble Member will find that the Local Boards in Bombay were elected in 1952. The life of the members was for 3 years. The Bombay Government under a new enactment extended it to 4 years. When that period of 4 years was over, an extension of one year was given. That extended period is also over now. Now the present Bill has been brought forward to extend it by one year in view of the proposal to introduce a uniform law throughout the State. The Hon'ble Member can make his remarks on the whole question.

Sri K. KENCHAPPA.—While opposing the motion I would like to make some observations for the consideration of the House. Such assurances have been given several times in the past. I should like to add that in the past there have been very many assurances with respect to the Mysore District Boards Act to the effect that the elections would be held soon and that the District Boards would be reconstituted. In this connection, I should like to remind the House that they enacted a law in 1952 and brought into operation in 1953. According to that Act, election was to be conducted by indirect method. They, however, postponed it with a view to amending the District Boards Act so as to make provision for direct elections.

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—If there have been any assurances on the floor of this House, they were in respect of the Old Mysore State and not in respect of the Bombay Karnatak area.

Mr. SPEAKER.—When one Hon'ble Member is making certain remarks, another Hon'ble Member should not stand unless he desires to raise a point of order, or, point of information.

I may tell the Hon'ble Member Sri Kenchappa that we are dealing with only the District Local Boards in the Bombay Karnatak area. The point at issue is whether the life of District Boards in the Bombay Karnatak area should be extended or not.

Sri K. KENCHAPPA.—I know that the life of District Boards in the Bombay Karnatak area is sought to be extended by this proposition, but we have to take into consideration our previous experience in this respect for the purpose of agreeing or not agreeing to this proposition.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member may take into consideration his past experience. I do not say that he should not do so. But dilating too much on the events that have happened in the Old Mysore State will be beside the point.

Sri K. KENCHAPPA.—What I seek to point out is that this amendment should not be accepted for the simple reason that there is no chance of a District Board Act uniformly applicable to all parts of the Mysore State being framed in the near future. The experience we have gained in previous years suggests that it is not possible and it will not become possible to do so and therefore when the term of office of the district boards in the Bombay Karnatak area has expired and when their life has already been extended by one year, it is not proper to extend their life again because that will offend the very principles of democracy. Supposing for argument's sake for some reason or the other the life of district boards in that area is extended again, as I said before, there is no possibility of a District Board Act coming into force within the course of an year. I, therefore, think that it is better that district board elections are held in the Bombay Karnatak area. It will not harm in any way. The reasons stated for postponing the elections in the Bombay Karnatak area are certainly not satisfactory. The reason stated is that Government wants to introduce a legislation applicable to the entire Karnatak area. I think it will take a very long time and it will not be possible to do so in a short time. After all, the life of district boards is only for three years and by the time Government finalises the Act and brings it into operation, three years will have been over. I, therefore, oppose this Bill with all the vehemence at my command.

Sri V. SRINIVASA SHETTY (Coondapur).—Sir, it may look strange as to why we are opposing a Bill which, according to Government, is a simple one. But Government's intention has to be seen from its past practices. As Sri Kenchappa said, in this particular case we should see how far the intention of Government is *bona fide*. I would, therefore, like to bring to the notice of this House how far the Government has kept its words in the past in the old Mysore State. Does the Government believe in democracy? If it does, it ought to hold elections immediately, because for six long years—ordinarily elections are held after every three years—the electorates of these districts have had no chance to elect their representatives at all. And are we sure that, in the face of the actions of this Government, the practices of this Government, it is going to hold elections next year? I do not think so. The Government has made half a dozen promises without keeping even one of them and this is the seventh promise. Is it going to be kept? I do not think so. There is no harm in holding elections immediately and I am not sure that the Government will enact a uniform law governing district local boards soon. Their main intention does not seem to be that they want to hold the elections next year. If they hold the elections immediately, they are doubtful whether they will win the elections. The party in power which has a grip over the district boards is doubtful whether it will continue to have it if the elections are held. We are quite sure that they will lose their grip on the district boards if they hold the elections immediately and that the Opposition will come into power. It is for political reasons and not for any other reason that they are unwilling and are afraid of holding the elections immediately. It is for political reasons that they want to put off the evil day, the doom that awaits them. Hence, in the name of democracy, we demand that the elections be held immediately. With these observations, I oppose this Bill.

***Sri V. S. PATIL** (Belgaum I).—I rise to oppose this Bill on certain definite grounds.

The Statement of Objects and Reasons shows that this Government wants to have a uniform law for the whole of the State and that is the reason for asking for extension of the life of the Local Boards. This is really strange. Originally, Sir, when this Local Boards Act came into force in 1923 the life of these Boards was for only four years. Till 1952 there were practically no contests in these Local Boards. But from 1952 onwards the powers were captured by the Congress. Since 1952 the times have changed and opinions have changed and people are keen to see that these Local Boards are taken out of the Congress. The present period of the Local Boards expired in 1956 and the term was sought to be extended by one year by the Bombay Government. The reason given at that time was that elections for these Local Boards should be held as far as possible simultaneously with the elections to the Legislature and Parliament. That was the reason given at that time and hence we consented to that. The election to the Legislature and Parliament are over but this Government has now come forward to extend the life of these Bodies to six years. The period of membership for the Legislature and Parliament is only five years but in the case of these Local Boards it is sought for six years. Therefore why one more year should be given in the case of Local Boards is the point to be considered by the Government before they ask the approval of this House for this Bill. I am very much doubtful whether it would be possible for the Government to bring in a uniform law within the space of one year. There are various laws and practically in every field the laws are different, rules are different and the conduct of business is different. So, our Government will certainly take at least four to five years to bring them to one level. Now the Government have come forward with a Bill seeking to extend the term by one year and perhaps in the next year they will come forward with another Bill seeking for extension of the life of Local Boards by another year. If the people are given the right to choose their own representatives in whom they have confidence,

(SRI V. SRINIVASA SHETTY)
then we can say that there is democracy. But, this Government do not want to do that. Therefore, I oppose this Bill.

Secondly, this Bill deprives the right of our people, and it is against the spirit of our Constitution. We are in a democracy. We are here in this Assembly on the vote of the electorate and therefore we must see that these Local Boards are similarly elected by the people and they must be allowed to govern themselves, and not on the strength of a Bill passed in this Legislature.

Next I would like to point out that our Government is perhaps, by bringing in this Bill, trying to postpone these elections to the local bodies. The Congress has come to power but after they came to power they want to see that these elections are postponed and their people are kept in power for some more time. Therefore it is fair in the interest of the ruling party itself to get the elections held and see what is the opinion of the public.

So far as the Local Boards of Belgaum District are concerned, some parts of Belgaum District have been added on to Bombay State. It is not the same District as it was before 1st November 1956. So, under the law the Government have reconstituted the present Board after 1st November 1956. Beyond that the Government have done absolutely nothing. One more thing which they have to consider so far as Belgaum is concerned, is about the nine members elected to the Board and who had to resign on account of the dispute over Marathi and Kannada. Their seats were kept vacant for several months. No elections were held and after some time the Government nominated their men. No choice was given to those who had resigned and the members nominated are practically related to the persons in power. This is not the way in which the Local Boards should work. Local Boards must represent the people and the electorates must be given their due share in the administration of local affairs.

One more thing that I want to say is about the Divisional

Commissioners. By their own actions the Government have given certain powers to these Divisional Commissioners. We know that it is the policy of the Central Government to see as far as possible there is decentralisation of powers. But, so far as the Divisional Commissioners are concerned, the Government is not willing to give them much powers and want to take away even the powers that they are at present given.

Mr. SPEAKER.—It is not relevant. Hon'ble Member will note that what he is referring to is not relevant to the purposes of this Bill.

Sri V. S. PATIL.—There is a reference to this. It says:

“In sub-section (1) of Section 28 of the Bombay Local Boards Act, 1923 (hereinafter referred to as the principal Act), for the words ‘Divisional Commissioner’ and ‘five years’, the words ‘State Government’ and ‘six years’, shall respectively be substituted.”

Mr. SPEAKER.—That refers to the extension of time.

Sri V. S. PATIL.—In the original Act the Commissioner is given the power to extend the term of office but now the Government want to take away that power. There is power already given to the Commissioner and it should not vest in the Government. Influence by party members is bound to come into play if this power is taken away. On the other hand, if the power vests in the Divisional Commissioner, we can get rid of the local bosses and allow free discretions of the Divisional Commissioners to prevail.

I therefore submit that on the above grounds it is not expedient or proper to extend the life of these Local Boards.

Sri J. H. SHAMSUDDIN (Hogawar).—Sir, I rise to support the Bill. I am surprised to see that such a simple non-controversial Bill has been looked upon by the Opposition members in such a suspicious manner and attempts have been made to bring in political and extraneous matters. This is a simple Bill and seeks to replace the Ordinance issued by the Governor when this House was not in session. In Bombay

Karnatak the Local Boards were to run their normal life of five years.

3-30 P.M.

Naturally, a question arises whether elections to these Local Bodies should be held immediately or they should be held at a time when Local Bodies in other parts of the State should also hold election. So, it was a question of uniformity of law. It is a point whether the Government and the authorities concerned should be given a breathing time to integrate all the laws and evolve a uniform system of election and representation so far as Local Boards were concerned. Naturally, we have accepted the principle that sooner or later we should have a uniform set of laws and therefore, it will be inequitable, unjust and impracticable to hold elections under a particular set of laws in the four districts whereas elections under different set of laws will have to be held in the old Mysore or in other parts of the State. Naturally, the Government in accordance with its policy to have uniformity of law and integration of laws, decided that they should be given a breathing space of a year to have a uniform system of law so far as the Local Boards in all the parts of the new Mysore State was concerned. Therefore, it was better and I feel that there was representation from Local Bodies that they should be governed by a uniform set of law and therefore election may be postponed for a year. Till then, the Government will have sufficient time to study the different sets of law and bring a comprehensive Bill before this House so that elections may be held throughout the State and Local Boards may be constituted under a new set of law. That was the feeling behind the framers of this Bill. My friend from Belgaum was finding fault for inserting the word 'State' for the word 'Commissioner.' Perhaps, he has misconstrued the original section. Originally, power to extend the life of Local Board was given to the Commissioner. Now that power is sought to be given to the State. I think, it is better to give the power to extend the life of the Board to the

Government rather than to the Commissioner because the question of extension of life of the Local Body which is elected on a democratic basis is a question which requires mature consideration on the part of a body like the State Government rather than the Commissioner who may be influenced by regional considerations and political parties in the Local Bodies. Therefore, the substitution of the word 'State' for the word 'Commissioner' is in keeping with a healthier principle than otherwise thought of by the Hon'ble Member from Belgaum. The other question is, naturally, the Government or the Commissioner has the power to extend the life of a Body for five years. Now it has been made 'six years' in the Bill. Therefore, under the Act, no body including the State Government has power to extend the life beyond six years. That is exactly what has been done. Therefore, I think, it is too much to read in between the lines that the party in power which has got a thumping majority in these Boards will lose it, if elections are held. So, naturally if there is another election this party will come into power. My Hon'ble friend from Belgaum is thinking of something which is spoken of before the Elections. Therefore, Sir, the fear that the party in power will lose its hold on the Local Bodies is contrary to the expectations that can be based on the result of general elections. But one thing I would urge upon the Government is not to delay elections beyond six years. The most important thing in this particular case is this: I learn that the Local Bodies in the old Mysore are of a feudal type; they are mostly nominated. Therefore I would like the law that is being made to be most democratic. These Local Bodies are nothing but the apex of a pyramid of democracy. Therefore the democratic principle should start from the base. If the Local Bodies or Village Panchayets are based on nomination or selection other than election on adult franchise, naturally I think the sense of democracy will not percolate to the base on which the whole pyramid is constructed. Therefore we should see that our Local Bodies which do not

(SRI J. H. SHAMSUDDIN)

enjoy the principle of representation on adult franchise have members elected on the principle of adult franchise. Therefore the principle of adult franchise should govern the law that may be formulated for the Local Bodies in future and that may be done as early as possible within the stipulated time that is being asked for in the present Bill.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ (ತುಮಕೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ 7-8 ವರ್ಷಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಬಂದವು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆ ನನ್ನ ಮರಿಮಕ್ಕಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾಳೆ ಬೌಂಡರಿ (Boundary) ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕವಾಗಿಯೆ ತೀರಬೇಕು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಮಡಕಶಿರಾ, ಕಾಸರಗೋಡು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಬಹುದು. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳು ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೂ, ಜನಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೂ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಈ ಮಸೂದೆಗಳು ದೇಶೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಡಾ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾಮಿನೇಷನ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ನಾಮಿನೇಷನ್‌ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗಲೂ ದೇಶದ ಒಂದು ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ ಮುಖ್ಯಗಿ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಅರೀತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ದೇಶೋದ್ಧಾರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಬಂದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಏನು ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತವೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದು ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಏನು ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಂತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜನರೇ ಎರಕ್ಟ್ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು? ಇದು ಹೇಗಿದೆವೆಂದರೆ, ಎರಡು ಬೆಕ್ಕುಗಳು ಕೋತಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ತೂಕ ಮಾಡಿ

ಸಿದಂತಾಯಿತು. ನಾನು ಒಂದು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಕೊಡಬಾರದು. ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕು. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೇ ಬರಲಿ, ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಬರಲಿ, ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರಾದರೂ ಸರಿಯೇ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ದುಡಿಯುವವರು ಯಾರೇ ಬರಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಅವಧಿಯನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದುದಲ್ಲ, ಧರ್ಮವೂ ಅಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸತ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ. I oppose the Bill.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಶಂಕರಪ್ಪ (ಹೊಸದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತಗಳು ಮೈಸೂರಿನೊಡನೆ ವಿಲೀನವಾಗಿ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಇಡೀ ದೇಶವೆಲ್ಲಾ ಒಂದು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿದ್ದವು. ಆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಜೀವದಾನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಆ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರುವರ್ಷಗಳಾದವು. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರ ಕಮಿಷನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಆ ಕಮಿಷಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ, ಆ ಕಮಿಷಿಯವರು, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆ ಕಮಿಷಿಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮೂಲೆಗೊತ್ತಿಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದರು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಹ ಒಂದೇ. ಒಂದುಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಜೀವದಾನ ಕೊಟ್ಟು ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದು, ಇದು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ! ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ಯೂನಿಫಾರಂ ಲಾ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರದ್ದುಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಗೊಪ್ಪಿಸಿದರೋ ಅದರಂತೆಯೇ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಂ ಲಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಈಗ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಾದ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿದಂತೆ ಅಲ್ಲಯೂ ರದ್ದುಮಾಡಿ, ಅವನ್ನು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರ್ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಯೂನಿಫಾರಂ ಲಾ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಅಪಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿಲ್ಲ ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾನೂನು, ಒಂದು ಕಡೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಜೀವದಾನ ಕೊಡುವುದು—ಇಂತಹ ಅನಿಶ್ಚಿತವಾದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಯೂನಿಫಾರಂ ಆಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ರದ್ದುಮಾಡಿ,

ಅಪೇಕ್ಷೆ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri M. RAMAPPA (Harihar).—Sir, the pretext of the Hon'ble Minister for Local Self-Government to extend the life of the Bombay Local Boards' members is that he wants to hold the elections only after bringing about a uniform set of laws throughout the State regarding Local Boards. I say that this is only a pretext and does not meet my argument. The District Boards in the old Mysore State were abolished because most of these Boards in the old Mysore State were held by non-Congress Presidents. It was entirely on that ground that the District Boards in the old Mysore State were abolished. Recently, the Government appointed some Committees in the Districts without consulting the people. We do not have our representatives on these Committees. In Bombay, the Local Boards were constituted after elections and as said by the Hon'ble Member Sri Shamsuddin, most of the members were returned by a thumping majority. But I want to say that almost all the Local Boards in Bombay are controlled by the Congress Party. That seems to be the reason why Government want to extend the life of the Bombay Local Boards. If the Hon'ble Minister is sincere and if he wants to have a uniform set of laws throughout the State, then let him abolish all the Local Boards in Bombay also as in the case of the old Mysore State where the District Boards were abolished. But, Sir, because the Local Boards in Bombay are controlled by the Congress Party he wants to extend the life of these Boards and because the District Boards in Mysore were controlled by non-Congressmen they were abolished. It is absolutely false that they are extending the life of the Local Boards because they want to have a uniform set of laws. If they want to have uniformity let them abolish the Local Boards in Bombay also as in Mysore.

Sri D. DEVARAJ URS (Hunsur).—On a point of order. Can an Hon'ble Member use the word 'false'? Is it parliamentary?

Mr. SPEAKER.—It is quite parliamentary. So far as I am able to understand, the word 'false' is not at all unparliamentary.

Sri M. RAMAPPA (Harihar).—The main reason why they want to extend the life of the Bombay Local Boards is that.

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—Sir, the Hon'ble Member is saying that this Government abolished the old Mysore District Boards. That is not correct. This Government represents the new Mysore State including the integrating areas. It is not this Government that abolished the old Mysore District Boards. This Government is not responsible for that.

Sri M. RAMAPPA.—We are not concerned whether the Government is headed by Sri Nijalingappa or Sri Hanumanthiah. What I mean to say is that it is the Congress Government which did it. My objection to this Bill is on the ground that it is not the life of the Bombay Local Boards that they want to extend, but it is the term of the Congress members who are in a majority in these Boards that they want to extend.

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—That is false.

Sri K. KENCHAPPA.—On a point of order, Sir. During the course of the speech of one member can another member interrupt the member speaking and say that what he says is false? Should he not take the permission of the Chair to say what he wants to say?

Mr. SPEAKER.—It was only an interruption. Interruptions do come like that.

Sri K. KENCHAPPA.—That would lead to complications. Interruptions, by themselves, are bad. Interruptions should be according to the Rules of Procedure.

Mr. SPEAKER.—I would like to clarify the position. As Hon'ble Members know, interruptions do appear in the House. Interruptions are sometimes very enjoyable. I enjoy them. Some of the interruptions are good; some of them are not in good taste. I take the opportunity of curbing the interruptions which are not in good taste.

(MR. SPEAKER.)

Sometimes interruptions are of such a nature that they put in some sort of life into the House by their humorous character. I enjoy and most of the Hon'ble Members also must be enjoying them. So interruptions cannot be ruled out.

Another point that I want to say is that interruptions are not points of order. Interruptions appear all of a sudden. They can be enjoyed when they are good and they cannot be enjoyed if they are not in good taste. As far as possible I would try to curb those interruptions which are not of a good nature. In this case I would say that one falsehood matches the other falsehood.

Sri M. RAMAPPA.—If what is wanted is to have uniformity, then I do not know why Bombay people should have more rights than the Mysore people. On this ground I oppose this Bill.

Sri B. R. SUNTHANKAR (Belgaum City).—Sir, I oppose the present Bill on the principle of democracy. If we extend the life of the Bombay Local Boards to six years we would be creating a very bad precedent. Originally, the term of office of the Bombay Local Boards was three years. Later on, it was extended to four years. When that period of four years was over, the period was extended to five years. Now it is sought to be extended to six years by this Bill. I think this is, therefore, an anti-democratic measure. By thus extending the life of the Local Boards we are depriving the electorate their right to elect their representatives. I find that the tendency now is more in the direction of centralisation and monopolisation of power. The elections to these Local Boards are long overdue. The elections to these Boards were held in 1952. So fresh elections ought to have been held in 1955. By this Bill the elections are still being postponed. So, in effect, some members will be sitting in the Local Boards continuously for six years. As my Hon'ble friend Sri Patil said, there have been great changes during the last six years and so elections ought to have been held for these Boards. As you know, Sir, about nine members from the

Marathi-speaking areas resigned on the issue of Samyukta Maharashtra. Their places were not filled up by elections, but in their places members were nominated by Government. Therefore, I say that power is sought to be monopolised by the Congress Party in our district.

Then, Sir, the Hon'ble Member Sri Shamsuddin put forward some arguments in support of the Bill. His arguments are not at all convincing. The excuse that he put forward is that uniform laws are going to be enacted and so we should wait for some time more. I do not think that this uniform law will be enacted within a period of 2 or 3 years. Why should we deprive the electorate of their right to vote for such a long time?

By this Bill the power of the Divisional Commissioner is being centralised by the State Government and we suspect that there is some motive behind it. The Hon'ble Sri Shamsuddin perhaps may not be knowing it. Of late, District Congress Committee is feeling very uneasy and finding it very inconvenient because they find that the Divisional Commissioners or the authorities in the district do not listen to what they say. Formerly, all the authorities in the district used to listen to the dictates of the District Congress Committee. But recently they are experiencing otherwise. So, if the power of the Divisional Commissioner is transferred to the State Government, the Congress Committee people can do whatever they like in the district. We suspect that this is the motive behind this Bill. We, therefore, oppose it. If we want to follow democratic principles and procedure, we should not extend the period of these Local Boards and it is very expedient that elections should be held immediately.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶಿವಪ್ಪ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಅದರಲ್ಲೂ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವರಿಗೂ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಜೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವುದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಮೇಲೆ ನಾವಂತೂ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲವನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ವಿನಿಯೋಗಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಮಾಡಬೇಕಾಗುವ ಕಾಲ ಒದಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆಗಿನ ಕಾಲ

ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ ನವರು ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಎಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುನ್ನ 1950ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಯತ್ನ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೈಗೊಂಡು ವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಹಾಕಿದಂತಿದೆ. Local Leadership ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಇದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರುಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದರು. ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ ಕಾರಣ ಎಲ್ಲ. ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು ಮಾಡಿದರು ಅಷ್ಟೆ. ಆಗಿನ ಸನ್ನಿವೇಶ ಹಾಗಿತ್ತು. ಆಗಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೂ ಇದ್ದರು; ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರರೂ ಇದ್ದರು. ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ವಜಾಮಾಡಿದರು. ಇದಾದಮೇಲಾದರೂ ಬೇಗ ಒಂದು Uniform Bill ತಂದು pass ಮಾಡಿದರೆ ಬರುವ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಹೊತ್ತಿಗಾದರೂ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬಹುದು. ಈ ಬಡ್ತಿ ಆದ ತಕ್ಷಣ ಒಂದು comprehensive Billನ್ನು ಬೇಗ ತಯಾರು ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗಂತೂ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಬೇಗ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜ ನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ...

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು support ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನಿದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಏದಿಬಿಲ್ಲವೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಮೇಲೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಾದವೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯ ಕಾಲರಾ ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಮೂಲಕ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆಯಿತ್ತಿರುವುದು. ಕಳೆದ ಏಪ್ರಿಲ್ 15ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿನತಾನೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಹೊರಟಿದೆ. ಹೀಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಮಾಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿತ್ತೇ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ, ಇದೇ ಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಯಾದ ಕೂಡಲೆ, ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಹಿಂದಿನ ಸಭೆಯು ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗಲೇ ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ, ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ರಸ್ತೆ ಎಂದು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವಲೋಕಿಸಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು Documentary Evidence ಆಗಿ ನಿಂತಿದೆ. Calendar of Events ಇಂಥ ದಿನ ಇರಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸಮಾಜವು ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತಂದು

ಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ನೋಡುವ ಯೋಚನೆ ಯನ್ನೇ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಶೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರವರು ಹೀಗೆ ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್‌ಗಳನ್ನು ತಂದಾಗ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(Interruption.)

Sri J. H. SHAMSUDDIN (Hona-war).—I rise on a point of order, Sir. Can the act of the Governor be criticised? It is the prerogative of the Governor to proclaim an ordinance.

Mr. SPEAKER.—He is not criticising. He is only saying that the Governor ought to have taken much more care in the discharge of his public duty.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಇನ್ನೊಂದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಮಾತ್ರ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಚಿತ್ರಿಸಿ ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರ ಕಡೆಯವರೂ ಸಹ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಅವರ ಭಾಷಣಗಳಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತಾತ್ಕಾರ ಮನೋಭಾವವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು; ಅವರ ಧೋರಣೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿವಾದಿಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಂತೂ ಹಿಂದೆ ಮೂರು ವರ್ಷವಿದ್ದಿದ್ದನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕ್ಕೆಳಿಸಿದರು. ಅನಂತರವೂ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಷ ಏರಿಸಿದರು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಆಮೇಲೆ ಬಂದದ್ದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸೋಣವೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ! ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನೇಗ ತಾವು ಕಳೆಯಬೇಡಿರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಕೈನಾಡರೂ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸದೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಬೇಕಾದರೆ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಜಾಗೃತ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರ ಹೀಗೆಯೇ ಇನ್ನಷ್ಟು ವರ್ಷ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ; ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ತಿರಾಂಜಲ ಕೊಡುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಂಬಬೇಕೆ ಅಥವಾ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದೆ. ಚುನಾವಣೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು

(ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.)

ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಬೇಕೆಂದು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯಪಕ್ಷಗಳೂ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಲ್ಲ ಒಂದು ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದೆಯೆಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಈ ದಿವಸ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದುದಲ್ಲ, ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವುದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ 1952ನೆಯ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಂದಾಗ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಅದನ್ನು ಎರೋಧಿಸಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದೆವು, ಆ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದವರು ವಾಕಾಟ್ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಈ ದಿವಸ ಮತ್ತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ದಾಗಿ ಡಿಜನರ್ ಕಮೀಷನಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದುರಾಸೆ, ಅಧಿಕಾರ ರಾಲನೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷತೆ ಸಹ ಈಗ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಮೊದಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು, ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರಾಯ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೈತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಡುವ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಈಗ ಒದಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ತಾವೆಲ್ಲಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನೆನಪುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರೈತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲಾಕಡೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅದು ಬರೀ ಮಾತಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಾನೂನು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ತಿಳಿಯದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸದೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮೊಟಕುಮಾಡುವ ಕ್ಲಾಪನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದಾದರೂ ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟುನೋಡಿ ಪ್ರಗತಿ ದಾಯಕವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ದೇಶ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಈ ಮನವಿಯನ್ನು ಎರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

[Sri N. O. Samaji commenced his speech in Marathi. His speech appears in the Appendix number to this volume].

Sri R. CHENNIGARAMIAH (Minister for Local Self-Government).—Sir, if the

Hon'ble Member knows Hindi, he may be requested to speak in that language instead of in Marathi in a Kannada Assembly.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY (Bangalore South).—All of us are in the darkness so far as the speech of the Hon'ble Member is concerned and the views expressed by him. I want to suggest that some arrangements have to be made so that the entire speech may be understood by us.

Mr. SPEAKER.—I am sorry no such arrangement can be made. Of course if the Hon'ble Member knows Hindi, he can speak in that language. But I am doubtful whether he knows any other language except Marathi. So far as the language to be spoken here is concerned, a member can choose his own language and so he cannot be compelled to speak in a particular language.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—The Chair was pleased to state on Saturday that speeches be made in a language that is known to all. If that is done we will be much obliged. If you kindly interpret all that is spoken, we will be much obliged.

Mr. SPEAKER.—I would really like to interpret the whole thing but it is not my responsibility or duty. I have to preside here and I have to perform the duties of a Speaker and the duty of the Speaker is not to interpret anything. It is for the Hon'ble Members to understand each other in whatever language the speeches are made. I think we have to tolerate when one of the Hon'ble Members speaks in a language which is not understandable by a majority of the members. It is just a question of toleration.

Sri A. R. BADRINARAYAN (Thirthahalli).—Apart from tolerating, we have to understand what he has got to say. Perhaps we have to meet his argument. We want to know what he is saying. We are anxious to hear him. That is the difficulty.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member will understand that if he wants to understand Sri Samaji, he must learn Marathi.

Sri G. B. SHANKARAO (Hirekerur).—Arrangements may be

made to have the Marathi speech translated.

Mr. SPEAKER.—That is not permissible under the rules.

Sri G. B. SHANKARA RAO.—It is only a request to the Chair.

Mr. SPEAKER.—But the Chair is bound by the rules.

Sri D. H. RUDRAPPA (Kadur).—If it is possible, a translation of his speech may be circulated among the members.

Mr. SPEAKER.—We have to think of it afterwards. We have ordered the machinery for that. The machinery has come to Madras. As soon as it comes here, that will be fitted in this House. We shall see if we can have a translator. After all, it is a very difficult question. If a translator were to be provided for Marathi speeches, why not for other language speeches? It is connected with so many complicated questions. So, it is not possible.

[Sri N. O. SAMAJI (*In Marathi*).—Sir, the point raised by the Hon'ble Member is not proper. The fact is that whatever we speak in Marathi is not understood by the other Hon'ble Members and what the speakers in Kannada and English speak is not understood by us. There is no doubt that this causes great confusion and misunderstanding. That is why we are requesting that the Marathi-speaking parts should be transferred to the Bombay State.

Mr. SPEAKER (*In Marathi*).—Instead of so many Hon'ble Members learning Marathi, it is much better for one Hon'ble Member to learn Kannada.

Sri N. O. SAMAJI (*In Marathi*).—Our difficulty is that we find it very difficult to learn Kannada. Under these circumstances, I do not know what is the future of 5 lakhs of Marathi population.

Mr. SPEAKER (*In Marathi*).—So long as they are in Karnataka, it is much better for Marathi friends to learn Kannada.

Sri N. O. SAMAJI (*In Marathi*).—Sir, this is not the question of a few people.

This is a question concerning 5 lakhs Marathi-speaking population.

Mr. SPEAKER (*In Marathi*).—Does not matter. I also did not know Marathi when I first went to Bombay, but I tried to learn Marathi, and now although I do not speak Marathi correctly, I can speak and understand that language.]

[Sri N. O. Samaji continued his speech in Marathi. Please see Appendix number.].....

Sri M. C. NARASIMHAN (Kolar Gold Fields).—Sir, I rise to oppose this Bill. This Bill is extremely unfair to the people of Bombay Karnatak. The people of Bombay Karnatak were expecting that democracy would prevail after integration with Mysore, but now, in the name of uniformity Government want to kill democracy. So the question now is whether they want uniformity of law or democracy. The people want democracy, but in the name of uniformity Government want to be undemocratic. That is the reason why many of the members from the Opposition side oppose this Bill. They feel very strongly that democracy should not be allowed to be killed.

Then, Sir, it is not very clear as to what are the difficulties which prevent elections from being held in those areas. Take the case of Bombay State. There elections were recently held to the Local Boards. They also had similar problems like us. So many new areas were integrated in Bombay State and they had different laws. Still there was no difficulty in holding elections in Bombay. If Bombay State can hold elections, what is the difficulty for the Mysore State in holding elections here? It is because of this particular situation that some of our friends in the Opposition have a feeling of suspicion about the intention of the Government. The Hon'ble Member Sri Shamsuddin said that the members on this side were unnecessarily suspecting, but I would say that we are not suspecting unnecessarily; we have valid grounds to have this suspicion. There is difficulty, either administrative or otherwise, which should prevent the Mysore Government from holding these elections.

(SRI M. C. NARASIMHAN.)

When Government say that this is being done for bringing uniformity in regard to Local Boards, I would ask them this question. Has uniformity been brought about in regard to other matters? How is it that in regard to taxation proposals, even though there is no uniformity in the taxation laws in the different integrating areas, Government have not suspended collecting Taxes? why did they not wait for uniformity to be brought about? With regard to tenancy laws, Government appointed a Committee to evolve a uniform law. But in the case of Local Boards even such a Committee has not been appointed to evolve a uniform law. So we are not able to understand as to what exactly is the difficulty of the Government in holding elections to the Local Boards. If the elections are postponed now, then we are afraid they may not at all be held.

When a reference was made to the old Mysore, the Hon'ble Minister was pleased to say that it was old history and that we have now a new Government for the new Mysore State. But I would submit that the Ministry is more or less the same. If I may characterise it, it is only an old wine in a new bottle. With regard to this particular Minister, it is still worse because he had been the Minister for Local Self-Government in the previous Ministry also and so I should say that the present Ministry is only an old wine in an old bottle.

Lastly, Sir, the reason mentioned in the Statement of Objects and Reasons is that the elections are postponed in order to evolve a uniform law. If that was the intention, then I do not see any reason why they should have appointed Advisory Committees recently for the District Boards in the Old Mysore State. The *status quo* should have been maintained everywhere. Where was the necessity of appointing Advisory Committees in the old Mysore State even without consulting the Opposition parties?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—My Hon'ble friend seems to be under the impression that in Bombay Karnatak area the Local Boards are not functioning. The Local Boards are functioning

there with non-official members, but in the old Mysore State in the District Boards there were no non-official members. That is the reason why Advisory Committees were appointed here. Here we had only a Special Officer who was functioning the District Board. To help the Special Officer we have appointed a non-official Advisory Committee. In Bombay there are non-officials in the Local Boards and the regular Local Boards are functioning.

SRI M. C. NARASIMHAN.—That does not answer my objection. My point is this. If it was the intention to bring about uniformity in legislation, then that should have been done by extending democratic rights all over the State and not by appointing Advisory Committees. Since that has not been done it creates a suspicion in the minds of the Opposition Members. For these reasons I oppose this Bill.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಸತಿಗಳೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಜನಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂ ಅವರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಪಂಡಿತಜೀಯವರು ಒಂದುಕಡೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸ್ವಲ್ಪಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬೆಳೆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಭದ್ರವಾಗಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಈಗ ನಾನು ಒಂದು ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಬೊಂಬಾಯಿ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಗಿರತಕ್ಕ ಅಗಾಧವಾದ ಕಷ್ಟವೇನು? ಅವರು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೆದರಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬೇರೆ ಪಾರ್ಟಿ (party) ಜನಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂಬ ಶಂಕೆಯಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಯುದ್ಧದ ಕಾರ್ವೋಡಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂ ಅವರು ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಭೂತವನ್ನೇ ನಿವಾರಿಸಿ ಆಯಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೂತನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಅಂತಹ ಕಷ್ಟವೇನು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾಮೀ, ಈ ಜೀವದಾನ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಜೀವದಾನ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಜೀವದಾನ, ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಇತರ ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜೀವದಾನ ಪದ್ಧತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾ

ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಜೀವದಾನ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ 'Democracy is buried, but autocracy is prevailing,' ಎಂದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಮನೋಭಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರಬಾರದು. ಹೀಗೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅದಾವ ಭೂತ ಅಡಗಿದೆಯೋ ನನಗೇನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದು ದೇಶಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವ ಸಂಭವ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಈಗ ನೇಮಿಸಿರುವ ಒಂದು ಬುದ್ಧಿವಂತರ ಕಮಿಟಿ ಎಂದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟರ ಆಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಕೊಡೋಣ. ಅನಂತರ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ಅನುಕೂಲವೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಸಮಿತಿ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅದು ಈಗ ಎಲ್ಲದೆಯೋ ಮತ್ತು ಆ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಏನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಗ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಉಳಿಯಲನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

5 P.M.

ಎತಾಲ ಮೈಸೂರು ಬಂತು. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟರ ಆಫೀಸರ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವಂಥ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ ದೂರವಾಗಲಿ ; ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಬಂದ ಮೇಲೆಯೂ ಇನ್ನೂ ಕತ್ತಲು ಕತ್ತಲಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇವೆಲ್ಲಾ ! ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿರುವುದನ್ನೇ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹೆಸರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ. ಇಂಥ ಮನೋಭಾವ ಬಿಟ್ಟು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಜನರನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತರೆಯುತ್ತದಂತೆ ಆಮೆಮೆದುತ್ರಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ ! ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲದೇವೆಯೇ, ಅಥವಾ ಇನ್ನುವುದಾದರೂ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲದೇವೆಯೇ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೊಂಬಾಯಿನಿಂದ ಬಂದ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿದರೆ ತಮಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಗೌರವವಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸೇರಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾಯಿತು ? ಈ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅಲ್ಲೇನಾದರೂ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೀರಾ ? ನಾನಿಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳದ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಇದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಬಂದುಹೋಗಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲೇ

ಮಾಡಿ, ಸರ್ವೋತ್ತಮವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಗೌರವಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎರಪ್ಪ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವಾಗ ಈ ಕಡೆ ಬೆಂಚಿನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಬೆಂಚಿನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಾಸ್ತವಿಕದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವೋಟರುಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವರ ನೈಜವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ನಾವಿಲ್ಲ ನಿಂತು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನತೆಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆ, ಕಾಪಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸದಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನಂಬಿಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಅನುಭವದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಾದರೆ, ಆ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರ ಆಸೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗದೆ ಇರದು. ಬಹುಶಃ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಉದ್ವೇಗಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಿದ್ದವೆಂದು ಬಹಳ ಆಗ್ರಹ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ನೀವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೇವೆ, ಜನರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಕುಂದಿಕೆ ತರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಟಾಚೋಷ ಹೇಳಿ ಜನರಿಗೆ ಭರವಸೆಕೊಟ್ಟು ಈ ಭವ್ಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೆಂದರೆ :

“ While we aim at socialism, we also adhere to democratic structure and society and we proclaim afresh that our means should be peaceful. Thus, the Congress stands for democracy.”

ಜನಗಳ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ನಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ಇಲ್ಲಗೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದು ಈ ಹೊತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕಡೆಯಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೂಲ ನಿರ್ದಾಂತಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಪ್ರಭುತ್ವಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡ ನೈಜವಾಗಿ ಏಕೆ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಬಹುಶಃ ಮತದಾರರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಏನೋ. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹ ಅಪರು ಮಾತನಾಡಿ

(ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ.)

ಹಳೆಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವವರು ಕೇವಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂದಿಯೆಂದು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಳೆದ ಅನುಭವ ನಮಗೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಹೊರತು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಬಹು ಮತದಿಂದ ಸೋಲಾಗಿರುವುದನ್ನು ಆರಿತುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಧಿಕಾರದ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೂಲತತ್ವಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ತಿರಾಂಜಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದೀರಿ! ನಿರ್ವಂಚನೆಯಿಂದ ಹೇಳ ಬೇಕಾದರೆ, ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಮತದಾರರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

Our constituents have sent us here in the hope that we would do good to them. Are we doing that?

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಳ್ಳಿಹಾಕಬೇಕು. ಇದು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಕುರಿತ ಗೊಳಿಸುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ, ಹೀಗಲ್ಲ, ಎಂದು ಹಾಸ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಏನೋ ಕಾರಣವಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಯ ಬೇಕು. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದರಿಂದೇನು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ? ಲೋಕ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನರಕ ಲೋಕ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಇಳಿದು ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆಯೇ?

ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಮಸೂದೆ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವಗಳಿಗೆ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ವಾಗಿ ತಂದುದಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಜೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅವರ ಅಭಿಲಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೂಲ ನಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತರಬೇತು ಕೊಡಬೇಕು. ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಜನರು ಹೇಗೆ ತರಬೇತು ಹೊಂದಿಯಾರು? ಮೂಲ ತಪ್ಪು ಹೀಗೊಂದಿರಬೇಕಾದರೆ, ಇದರ ನಲ್ಲದೆ ನೆಪಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಅವರ ಆತ್ಮೋತ್ತರಗಳನ್ನು ತುಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ, ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ರಚನೆಯಾದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ Executive Officerಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೊಂದು ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಗಳೆಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಒಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಮಾತ್ರವೇ ಇರಬೇಕೆಂಬುದೇಕೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಅದು ತಪ್ಪು, ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲೂ ಅಲ್ಲಿನ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ Non-Congress ಮೆಂಬರುಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಈಗ ಇಲ್ಲ. ತಾವದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಧೈಯ, ಧೋರಣೆ ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಜನ ಅನುಮಾನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಪುಷ್ಟಿ ಕರಿಸಲು ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನನ ಮಿತ್ರರಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಗುರುತವಾದ ಧೈಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ನೀವು ಅವಿದ್ಯಾವಂತಜನಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟುಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಎಂದೂ ಮೋಸ ಮಾಡಬಾರದು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಹೋದರರು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ “ನೀವು” ಎಂದು ಪದಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾದ ನನಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. “ನೀವು” ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ “ಅವರು” ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ.—ಆಗಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಸಹೋದರರೂ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಗಳ ಗೌರವವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳ ಮೂಲಕ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾದದ್ದು. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಈಗ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಲ್ಲನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹೇಗೂ ನಮಗೆ ಪಾರ್ಷ್ವ ಬಲವಿದೆ, ಶಬ್ದಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ನಮಲ್ಲ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಅದುದರಿಂದ ಹೇಗೂ ಬಿಲ್ ಪಾಸಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ನಾವೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ನನ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ರೀತಿ ನೆಪಗಳನ್ನೊಡ್ಡಿ

ಜನರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಂಕು ಬೂದಿಯನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದರಲ್ಲೂ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರ್ಮಿಟಿ ಇಲ್ಲ. ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳಿಗಿಲ್ಲವೋ ಇವುಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರ್ಮಿಟಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಯಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯಾವ ಕಾರಾವಧಿಯನ್ನೂ ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಮನೋದಯ ದೇಶಕ್ಕಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಗಳಿಗಾಗಲಿ ಕ್ಷೇಮಕರವಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸುವ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲಕೊಡಲು ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೇನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಈ ಮನೋದಯವನ್ನು ಮುಂದಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI K. KENCHAPPA.—On a point of clarification. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನ್-ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೇ ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ತಾವು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಲ್ಲದವರು ಯಾರಾದರೂ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು 'ಕ್ಯಾರಿಫಿಕೇಷನ್' ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು 'ಕ್ಯಾರಿಫಿಕೇಷನ್' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಪದೇ ಪದೇ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಸಾಲಹಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೀರ್ಘವಾದ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಗಪೂರ್ಣವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಅಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೋದಯ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಎರಡು ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೀವಾವಧಿಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಅವುಗಳ ಜೀವಾವಧಿಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ನಾವು ರೆಗ್ಯುಲರಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿವೆ. ಈ ಮನೋದಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ಅಂಥ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಹಾಕಿ ನನಗೆ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೋದಯದೊಡನೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸದೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ

ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಏಕೆ ಇದರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಕೊಡದು. ಎನ್ನುವುದನ್ನೇ ಒಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣವನ್ನಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಪ್ತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ. ಅದು ತಪ್ಪಲ್ಲ. ನಾನು ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಆಗ ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷಣಗಳು ಸರಿಯಾದುದು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೇ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನೋ ಕಾರಣಗಳಿವೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ, ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದು ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಶಾಸನ ರಚಿತವಾದಾಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಂದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಆಶ್ರಯವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಯಾಕೆ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಮಹನೀಯರು ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗಲ್ಲಾ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಕೂಡ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿ ಹೊಸಬರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ತರಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. 1948ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಶಾಸನಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ indirect ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬಂದನಂತರ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ indirect ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಅದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂಬ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಾದವಿವಾದಗಳು ಕೂಡ ಬಹಳ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ನಡೆದವು. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದರಿಂದ ಆಗ ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು.

1954ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಇತ್ತು, ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಚುನಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕಿರಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಯಿತು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದೆಯೇ ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಅದು ನಿಧಾನವಾದುದು. ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸದೆ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದೆ ಅದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಾಂಶ, ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರೆ ಎನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪ.)

ಗಮನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿಧಾನವಾಯಿತೆ ಅಥವಾ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನಿಧಾನವಾಯಿತೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಾನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳೆಲ್ಲ ಕೂಡ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ವಾಸ್ತವಾಂತ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನಪದ್ಧತಿ ಮೇಲೆ ನಡೆದರೆ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಬಹುಶಃ ಈಗ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿವೆ. ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಕೊಟ್ಟು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಒಂದೆರಡು ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುವುದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಆರೇಳು ಅಥವಾ ಎಂಟು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಪುನಃ ಆಗುವ ಖರ್ಚನ್ನೂ ಸಹ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ಹಳೆಯ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಚುನಾವಣೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಅಥವಾ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಎರಡು ಪುನಃ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೇ, ಅದು ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದೇ, ಅದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ತಪ್ಪನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ತಾವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ನಾಳೆ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಂದೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವುದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ಎನಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಇದುವರೆಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಯಾವರೀತಿ ತೊಂದರೆಯಿದೆ, ಲೋಪವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಜೀವದಾನ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬಹುದು.

(Sri G. Sivappa was found moving in the Hall).

Dr. T. PARTHASARATHI (Mallawaram).—Hon'ble Member cannot cross between the speaker and the Chair.

Mr. SPEAKER.—He did not cross. I was observing whether the Hon'ble Member would cross the line. He is

a wise old member who knows that he should not cross the line.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—Hon'ble Member has no right to raise the point of order because he has moved out of his seat.

Mr. SPEAKER.—There is no seat reserved at all. Hon'ble Members are occupying seats just as they like.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪ.—ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಜನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೂಲ ತಳಹದಿಯಾದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವೆಯಲ್ಲಾ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಜೀವದಾನ ಕೊಡುವುದು ಅಥವಾ ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಇರಬೇಕು, ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿದೆಯೆ ಎಂಬ ಚಿತ್ತೆಯಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಬ್ಯಾರೋಕ್ರಾಟಿಕ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಕೆಲವರಿಗೆ ತೋರಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಆದೇಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಜನರಿಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ತಿರಾಂಜಲಿಯನ್ನು ತರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಎದೆಗಾರಿಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದು ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ತೀವ್ರಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಏನು ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತುಂಬ ಬೆಲೆಯಿದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿ ಹೊಸ ಕಾನೂನಾದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಲು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆ. ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಯಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮುಖ ನೋಡುವಾಗಲೇ ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೋದೆಯ ಉದ್ದೇಶ ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗವಿರುವಾಗ ಹೊಸ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯವಾಗುವ ಒಂದೇ ವಿಧವಾದ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಸಾಧಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ತಾವು ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಲೇಬೇಕು. ಹಾಗೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೂ ನೀವೂ ಸೇರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡೋಣ. ಈ ಮನೋದೇಗೆ ಸಭೆ ಬೆಂಬಲಕೊಡಬೇಕು, ಅಂಗೀಕಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಟ್ಟಣಂ (ರಾಮದುರ್ಗ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಚುನಾವಣೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ತಂದಿರುವ ಈ ಮನೋದೆಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ

ಇದು ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಜನರ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕಪಕ್ಷೀಯ ಅಥವಾ ಬಹುಮತದ ಒಂದು ಪಕ್ಷದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

5 30 P.M.

ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ದೀಪ ಗಳ್ಳಿ, ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆ ಗಳ್ಳಿ, ಬಾವಿಗಳ್ಳಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಾಗ, ಅಲ್ಲಿನ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಡಿ.ಎಲ್.ಬಿ. ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಯುಕ್ತವೇ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ, ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ತಡೆದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು ಸೂಕ್ತವಾದುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯದೆ ಡಿ.ಎಲ್.ಬಿ. ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಮತವಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಂಧುಗಳು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವವರಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಬಹುಮತವಿರುವ ಸದಸ್ಯರೂ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವವರು. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನರು ಪಡುತ್ತಿರುವ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಫೋರಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಈಗ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಟ್ಟಣ್.—ನಾನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿ ದಕ್ಕತೀವೆಂದು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಮುಂಬೈ ಪ್ರಾಂತದ ಬೆಳಗಾವಿ ನ ಹನ್ನೊಂದು ಮಂಡಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಡಿ.ಎಲ್.ಬಿ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ನಮಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ

ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ತಂದೊಡ್ಡದೆ, ನಾವು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು, ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪರಿಹರಿಸುವಾಗ ನಮ್ಮಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾದೀತು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ, ನಮಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಎಂದು ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಇವೊತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಡಿ.ಎಲ್.ಬಿ. ಅವರ ಆಡಳಿತ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಕೂಡಲೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಡಿ. ಎಲ್.ಬಿ. ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ (ಪಾಳ್ಯಂ).—ನಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಸಣ್ಣದು ಎಂದು ಈಗ ತಾನೇ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಆಡಳಿತ ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವಾಗ, ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವಾಗ, ಇದು ಸಣ್ಣ ಅಂಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧವಾದಿವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದು ನಿಜವಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದರಿಂದ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಹೊರಟಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇತರ ಭಾಗಗಳ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಲು ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದಿಂದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾದವರು ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವರ್ಗವಾದರು. ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ, ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಆಡಳಿತವಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಯಾವ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡಲು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅನೇಕ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನದಲ್ಲಿಯೇ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದು ಏಳೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಕಾರ್ಯತಃ ಇಂತಹ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಜನತೇಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೋದರೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇದನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅವರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಪುನಃಕಳು ಬರೆದಿಡಬಹುದೇ ಎಂಬ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ)

ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೂ, ಅದನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಜನರಲ್ಲಿ ಶಂಕೆ, ಅಪನಂಬಿಕೆ, ಒರಲಕ್ಕವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತರಚನೆ ಆಗದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಯಾಗುವ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ತುಂಬ ವಿಳಂಬಮಾಡಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸದೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಶಂಕೆಯನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬೆಳೆದು ಬರಲು ನಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಪಾತಾಪರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಬರೀ ಬಾಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆಕೊಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಾವು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಜನತೆಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮನ್ನಣೆ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಈ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ನಾವು ಎರೋಧ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮನೋಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಎರೋಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟ ಮನೋಧರ್ಮಗಳು ಒಂದು ತತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಎರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗದೆ, ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಜಾರಿಯಲ್ಲದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಗರೀಡಾಗುವ ಅವಕಾಶವಾಗಬಾರದು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನತೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟುಭಾವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಒಂದು ಘೋಷಣೆ ಎಂದುಕೊಂಡು ಅದರ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಜನತೆಯನ್ನು ಮೋಸಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಈ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಎರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

[SRI Y. VEERAPPA in the Chair]

Sri D. DEVARAJ URS (Hunsur).—Sir, I move for closure.

Mr. CHAIRMAN (SRI Y. VEERAPPA).—I do not feel that there has been sufficient discussion on this subject and I, therefore, want to give chances to some members. I call upon Sri Linge Gowda to speak.

Sri G. SIVAPPA.—On a point of order, Sir. When a member moves a closure motion, I think the Chair has to take the opinion of the House and then give its decision.

Mr. CHAIRMAN.—Hon'ble Member Sri Sivappa will resume his seat. The Hon'ble Member Sri Linge Gowda will now speak. As far as possible, the Hon'ble Member will confine himself to the subject matter of the Bill.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗೇಗೌಡ (ಕನಕಪುರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಒಂದು ತತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಎರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗತಾನೇ ಶ್ರೀವಾಣಿ ಚನ್ನಬಸವಪ್ಪನವರು ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಹಳ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎದೆಗಾರಿಕೆಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಈಗಿನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಜನತೆಯ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದನ್ನು ಈಗ ಎರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಜನಗಳಿಗೂ ನಂಬಿಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅದು ಈಚೆಗಂತೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ನಮಗಂತೂ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಸದಸ್ಯನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ 1947ರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಆದರೊಂದಿಚೆಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸದೆ ಇರುವಂತಹ ಕಾರಣಗಳೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಐದು ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಸರಕಾರವು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಅನಂತರ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವವು ಎಂದು ಜನತೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಹೋಯಿತು. ಸರಕಾರವೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಭಂಡತನವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಒಂದು ಅಡ್ಡಿಸರಿ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಜನತೆ ಒಪ್ಪಲಿ, ಬಿಡಲಿ, ನಮಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರಿತು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ನದಿಯಲ್ಲೇನೋ ಕುಡಿಯಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ದಾಹವಾದಾಗ ಆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಎರೋಧಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಸ್ವಾಮೀ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮನೋಧರ್ಮ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ವಹತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲೇ ಈ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವದಮೇಲೆ ಬಹಳ

ತೀವ್ರವಾದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ನಾಕಾಗಿಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. . . .

Sri A. R. BADRI NARAYAN.—Can a member who has moved the closure motion speak?

Mr. CHAIRMAN.—Nothing curtails his power of expression.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ತಿರಾಂಜಲಿಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಲು ಸರಕಾರವು ಮಾಡಿರುವುದಾದರೂ ಏನು? ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ನಿಕ್ಕಪ್ಪ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮುಗಿದು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಾಗಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳು. ಆದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯಲು ಸ್ವಲ್ಪ ನಡನವಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಧನವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮೋಟಿವ್ ಅನ್ನು ಅಟಿಬ್ಯೂಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಪಾದಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಮಹತ್ವವಾದುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಾಂತಿಸ್ಪಷ್ಟದವರು ಇದಕ್ಕೇನೂ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಅಘಾತವೇನೂ ಒದಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನೂ ಆಗದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅರ್ಥ ದಿಂದ ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಹಾ ಜನಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅರಿತುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಕಷ್ಟಗಳಿವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದವರು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಈಗ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಾದರೂ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ನಾನೀಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವೇನಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಆತ್ಮಾವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಅವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಏಕರೀತಿಯಾದಂತಹ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತಂದು ಈ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಈಗ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಅದರ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳೆಷ್ಟಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಒಂದೇಕಡೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸದಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಭಾಗಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಈಗಲೇ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಇರುವ ಕಷ್ಟಗಳೇನೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ತಂದಿದೆ. ಹೀಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ರೀತಿ ಟೀಕೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಹಣ ಬಹಳವಾಗಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅಂಥ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದ್ದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಭಾಗಗಳು ನಮ್ಮ ವೈಸನೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ; ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗಿವೆ. ಎಂದಮೇಲೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಅಥವಾ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪುರುಷಾಯಿತೋ, ಇಲ್ಲವೇ, ಈ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಆಯಿತೋ—ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಯಾವ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ದ್ದಾಗ ಆಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಡುತ್ತವೆ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈಗ ಹಾಲ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಆರೋಪಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿ. ಆ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಜಾಗೃತ ನಡೆಯುತ್ತವೆಂಬ ಬರವಣಿಯ ಮೇಲೆ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಅರ್. ಮುನಿರಾಜು (ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಮಹನೀಯರು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಮಸೂದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿನೀತಿಗಳೇನು, ನಾವು ಯಾವರೀತಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆ, ಅದರ ಚಿಹ್ನೆ ಬೆಂಚಿನವರು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರಿದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಹನೀಯರು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಮರೆಯದಿರಲಿ. ಅಂಥ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನೀತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿರತಕ್ಕ ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿರಾಜು.)

ನಾವು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ suspicion ಉಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ನಡೆಸಿ ಇಡೀಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ನಾವು ಮಾದರಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆನಮಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಿದ್ದರೆ, ಈ ಎರಡನೆಯ ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಹೆದರದೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿರುವವರು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರು ಎಂದು ನಾನು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಮನೋಧರ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರಗತಿವಾದಿಯಕವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಲೇ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ ಹಾಗೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಏನು ಆರೋಪಗಳಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು 1956 ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಷಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲೂ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವರೀತ್ಯಾ ಆರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಇರುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೇ ಇನ್ನೊಂದು ವರುಷ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಹೊರತು ಬಂದಿತವಾಗಿ ಹೆದರಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಂದಿತವಾಗಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಷಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದ್ದರೂ ತತ್ವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದ ಏಷ್ಯಮಿಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವರೀತ್ಯಾ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಜೀವದಾನ ಕೊಡೋಣವೆಂದು ತಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಲೋ ಅಸ್ತವಿಲ್ಲವೆಂದು ಜನರು ನಂಬುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಕೇವಲ ಒಂದುವರುಷದೊಳಗಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆಯ ಮೇಲೆ ನಾನು ಈ ಮನೋಧರ್ಮ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ|| ಸರ್ದಾರ್ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್ (ಬಿಜಾಪುರ್).—ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು 1953 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅದ ತರುವಾಯ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಅದಕ್ಕೆ ಜೀವದಾನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೀವದಾನ ಕೊಡುವುದು ಇವರ ಕೆಲಸವಲ್ಲ; ಅದು ದೇವರ ಕೆಲಸ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ದೇವರ ಜೀವದಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು, ಜೀವದಾನ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ತೋರಿತನಕ್ಕಾದ್ದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆಂದಮೇಲೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿಬಂದವರು ಇಲ್ಲರೇಬೇಕು ಹೊರತು, ಜೀವದಾನ

ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡವರು ಇರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಮಾದರಿ ಮೈಸೂರಿಂಬ ಪವಿತ್ರ ನಾಡಿಗೆ ಭೂಪಣವಲ್ಲ. ಅರಡನೆಯ ನಾಡಿನ ಜನ ನಮಗೆ ಬೊಟ್ಟುಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವಹಾಗೆ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ, 1952 ರಿಂದ 1955 ಕ್ಕೆ, 1955 ರಿಂದ 1957 ಕ್ಕೆ, ನಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಒಂದೇಸಮನೆ ಮುಂದೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹೆಸರೇನಮ್ಮ ಎಂದರೆ ಬಂಗಾರಮ್ಮ, ವೃತ್ತಿಯೇನಮ್ಮ ಎಂದರೆ ತಿರುದುಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ, ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ; ಇರುವುದು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಬಲವಾದ ಕಾರಣವಿರಲೇಬೇಕು. ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜನ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಇರಲೇಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನು ಈಗ ಬಿಜಾಪುರ ಧಾರ್ವಾಡದವರು ಹಿಂದಿದ್ದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರಿದಮೇಲೆ ಈ ಇಡೀ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದೇರೀತಿಯ ಕಾನೂನು ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ಉಚಿತ. ಈ ಒಂದು ನೆಪಕ್ಕಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಕ ಹಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಅನುಕರಣಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಇವರೇಕೆ ನೋಡಬಾರದು? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಧೈರ್ಯವಿದೆ? ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವತತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದರ್ಶವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜನರ ಎರಡನೇ ನಡೆಸಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಭಾರತೀಯರು ಅದರ್ಶಪ್ರಾಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಜನಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ಜನರ ಎರಡನೇ ಮಾಡಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ನಾವು ಅದರ್ಶಪ್ರಾಯರಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಯಾರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಈ ದಿವಸ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬೋರ್ಡ್ ಎರಡನೇಗಳನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ಕಾರಣವೇನು? ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವಂಥ ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣಗಳೇನಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮನೋಧರ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರು ಯಾರೂ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾರಣಗಳು ಇದ್ದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಾಗಿರತಕ್ಕ ನಾವೇಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅಂಥಾ ಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡೋಣ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರೀ ನಮ್ಮನೆ ವಾದಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸಮಂಜಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಮೂಲಕಾರಣ ಎಷ್ಟೋಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲಾಗಬಹುದೆಂಬ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಇರಲೇಬೇಕು. ಈ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಜನರು ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ರೋಕರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎರಡನೇಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆ ಒಂದು ಭೀತಿಗಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪ್ರಬಲಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ

ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಸುಗಮವಾಗಿ ನುಸೂತ್ರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇಕು ಎಂದು ವಾದಗಿದ್ದರೆ ಅತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಈ ನಂತ್ಸೆ ಗಳಿಗೆ ಎರೈಕ್ಷನ್ನನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮುಂದೂಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಯಾವ ಮಟ್ಟ ದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆಯೋ ಆ ಮಟ್ಟ ದಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಲಭಿಸಲಾರದೆಂಬುದನ್ನು ದೇಶ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡ ಬೇಕು, ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೀಗೆ ಮುಂದೂಡುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆಯೇ ಏನಾ ಬೇರೆ ಮಾತುಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಲೋಕರ ಬೋರ್ಡ್ ಎರೈಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅವು ಆಗಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. D. KOTHAVALA (Chikodi).— I want to move for closure.

MR. CHAIRMAN.—The Debate will go on for some time.

[Shri L. B. Birje spoke in Marathi. His speech is printed in the Appendix number to this volume.]

Sri S. D. KOTHAVALA.—I am rising to a point of order. The point of order is that there is a rule which provides for closure and the rule is 154. Every Member has a right to move a motion of closure under that rule. So, I propose to make the motion and it is for the Chair thereafter to accept it or not to accept it.

MR. CHAIRMAN.—No doubt, according to Rule 154 any closure motion may be moved. But it is left to the Speaker to accept it or not. Your closure motion is over-ruled.

Sri S. D. KOTHAVALA.—I must be allowed to make the motion. After hearing me, it is for the Chair to accept it or not to accept it. I have not moved the motion as yet. I am just asserting my right to move it.

MR. CHAIRMAN.—You have got that right.

Sri S. D. KOTHAVALA.—With the Chair's permission, I proceed to move the motion. It is for the Chair to allow it or not after hearing me. My motion is this....

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (T.-Narasipur).—I rise to a point of order. After the Speaker has given

his ruling on a point, it is not open to any member to discuss or to question it. In this connection I draw the attention of the Chair to Rule 146(2) (g) which says a member while speaking must not discuss any ruling or direction of the Speaker or any order by the Speaker disallowing a question, resolution or motion.

MR. CHAIRMAN.—When the Hon'ble Member stood up he said that it was not his intention to move a closure motion. That is why I allowed him. There is no question of any point of order.

Sri S. D. KOTHAVALA.—Sir, I beg to move that the question be now put. The reason for moving this motion is very simple. The principle involved in the present Bill is very simple.

MR. CHAIRMAN.—I do not want any explanation from the Hon'ble Member.

Sri S. D. KOTHAVALA.—I will say only one or two things in support of my motion.

MR. CHAIRMAN.—I have understood the Hon'ble Member very well. He need not explain his point any further.

Sri S. D. KOTHAVALA.—Sir, the motion that I have made is under Rule 154. If I mistake not, about 20 members have already participated in the debate. These include members from both sides and so the purpose of proper debate has been fully Set. So it is high time that the House proceeds to vote on this question. If we fritter away the valuable time of the House on such small matters, we would not be able to transact more important business which the House has got to do. Therefore my request to the Chair is to accept the closure motion and put the question to vote.

Sri G. SIVAPPA.—I second the motion for closure.

MR. CHAIRMAN.—I have understood the provision of rule 154 very well. As I find that there are many more members who are zealous of participating in the debate, I allow the debate to continue and I cannot accept the closure motion.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಚಾಮರಾಜನಗರ—ಅನು ಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ)

ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಮನೂದೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ನಾನೇನೂ ಈ ಮನೂದೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟ ಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಈ ಮನೂದೆಯಿಂದ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಪ್ರಗತಿ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರರ ವ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಇಂಥ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ರಾಜಪ್ರಮುಖರು ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಜೀವದಾನ ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗ ಈ ಸಭೆ ಸೇರಿದ ಕೂಡಲೆ ರಾಜಪ್ರಮುಖರ ನು ಜೀವದಾನ ಕೊಟ್ಟರೋ ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯಚಿಪ್ಪೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮನೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಮನೂದೆಗಳನ್ನು ತರುವುದರಲ್ಲಿ ನಾಳು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ವಾಸ್ತವಾಂಶ ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳು ಸೇರಿ ಥಿವ ಈ ಹೊಸ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏಕ ರೀತಿಯ ಕಾನೂನನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ಏಕ ರೀತಿಯ ಕಾನೂನನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾರಾವಕಾಶವೇಕು. ಈಗ ಆರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿತು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿತು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊಸ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನೂ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಿ ಏಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆ ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಏಕರೀತಿಯ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದೆ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗಿನ ಮನೂದೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿದೆ, ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಒಂದುವೇಳೆ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ಅದು ಬರ್ಚನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಸುವೇಶವಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ ಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾರ ಹೊರಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಕಾನೂನನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಆ ಕಾನೂನಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಸರ್ಕಾರದ

ಉದ್ದೇಶ ಸದುದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. * ಅದ್ದರಿಂದ ಯಾರೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅನುಮಾನವನ್ನಾಗಲ, ಶಂಕೆಯನ್ನಾಗಲ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನಿವೇದಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದೆಯೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಿವಾಹದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾದರೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವೇನೂ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಆರಿತು ಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

[MR. SPEAKER in the Chair]

* ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟೇಗೌಡ (ಆರಕಲಗೂಡು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರು ಸರ್ಕಾರದ ಬೆನ್ನುಮೊಳೆಯಂತಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಸಾಲದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಯಾವ ಉಪಕಾರವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಾವು ನೇಷ್ಣೆ ಮೂಲಕವಾದರೂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಟೌನ್ ನಲ್ಲಿರುವವರೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಯವರ ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಯಾದರೂ ತಿರುಗಿನೋಡದೆ, ತುಂಬ ಸುಖಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಇವರ ದೃಷ್ಟಿ ಒಡಲಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿವೆ. 1947ರಂದು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿ ನವರೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನೇ ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಮನೆಗೆ ಎರಡು ಬಾಗಿಲುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಮುಂದುಗಡೆಯ ಬಾಗಿಲು, ಇನ್ನೊಂದು ಹಿಂದುಗಡೆಯ ಬಾಗಿಲು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿ ಏನೋ ಹಿತ್ತಲ ಕಡೆ ಬಂದು ಮನೆ ಸೇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಜರಿಟಿ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಒಟ್ಟು ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಹಳ್ಳಿಯವರನ್ನು ಗದರಿಸಿರುವುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಪಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಒಟ್ಟು ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದಾಗಲ, ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದಾಗಲ ಯಾರೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಒಂದು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಿತು ಎಂದು. ಅದನ್ನು ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತಕ್ಕೂ ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಯವರು ತಮ್ಮ

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ವಿರವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂಬುದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚೌನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವವರು ಇದ್ದರೆ, ಅವರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಉಪಕಾರಗಳೇನೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಚೌನಿನ್ನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವವರು ಯಾರೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ನಿಗಾಕೊಟ್ಟು ಚೌನಿನ್ನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಲೇಬಾರದು. ಈಗ ಮಾಡಿರುವ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ, ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಂದಿರುವ ಮಸೂದೆ ಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ (ಮಂಡ್ಯ).— ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಈ ಸಣ್ಣ ಮಸೂದೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಚರ್ಚೆ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿಬಂದಿರುವ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಅಷ್ಟೇ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಹೊಸ ರಾಜ್ಯ ಏರ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳೂ ಸೇರಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ರಚನೆಯನ್ನೂ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೆನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಪರಿಚಯ ನಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿರುವವರು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನೀತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಒಂದು ತತ್ವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವರೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೂ ಅದರಂತೆ ಅವರು ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾದುದು ಇಂತಹ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆಯಂತೆ ಇನ್ನೂ ಚುನಾವಣೆ

ಯನ್ನು ನಡೆಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಕೊಡುವ ಭರವಸೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಉಂಟಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri H. M. GHANNABASAPPA.— On a point of personal explanation, if the Chair would permit me to raise it, all that I said was that the Government did all these things not arbitrarily but it had the sanction of the members of this House and it was in accordance with the wishes of the members of this House that all these things were done. Therefore, where is the infringement of the principles of democracy?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.— ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳಿದ್ದರೆ, ಜನಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಆರಿಸಿ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಏನು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದು ಇದುವರೆಗೂ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದರೋ ಅದು ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅಪನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಬರಬಾರದು. ಏನು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆ ಭರವಸೆಯಂತೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸಮನ್ವಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಹಿಂದೆ ಏನೇನು ವಾಗ್್ದಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ತರದೆ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಕೂಡಲೇ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri J. H. SHAMSUDDIN (Honawar).— Sir, under rule 154 I move that the question be now put.

Mr. SPEAKER.— Closure motion has been moved and I am inclined to accept it. I shall now put the motion to the House.

The question is.

“That the question be now put.”

Sri V. S. PATIL.— Sir, I claim a division.

Mr. SPEAKER.— The division will be by standing.

The closure motion was adopted by a large majority.

A MEMBER.— Sir, I suggest that the names be recorded.

Mr. SPEAKER.— It is not necessary. I now call upon the mover of the Bill to offer his remarks.

6-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಈ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮನೂದೆಯಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅರ್ಥವಾದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಇದು ಹೊಸ ಅನುಭವ. ಕೇವಲ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೇರಿದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಮನೂದೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಸಂಶಯಕ್ಕೇನೂ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ವಿವರಗಳೆಲ್ಲಾ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲೇ ಅಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಮಿಷನರಿಗಳು, ಸ್ಟೆಪಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ನೇಮಕವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡದಾದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನನಗೆ ಹೀಗೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾತುತಿರುವ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ನಮಗೂ ಒಂದು ಶರಹ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲುಕೂಲಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ಕುರಿತು ಉತ್ತರಕೊಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಹೇಳಿರುವ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲೇ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಉತ್ತರಗಳೂ ಇವೆ. ನಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯ ಒಂದು ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೋ ಆ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಜನಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದಷ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುವುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಶಾಂತಚಿತ್ತದಿಂದ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಈ ರೀತಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಆಗಿನ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರವೇ ಆರಂಭಮಾಡಿತು. ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇದು ದರಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಇವುಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಭಾಷಣಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ನಾವೇನೂ ಹೆದರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದೇ ಸರಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಲು ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಈಗ ಬಾಂಬೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಂತೆ ಯಾವ ಡೆಪ್ಯುಟಿ

ಕಮಿಷನರಾಗಲ, ಸ್ಟೆಪಲ್ ಆಫೀಸರಾಗಲ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುತ್ತ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಚುನಾವಣೆಗಳಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಈ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಣ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವೇನೂ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಮಾಜ ಜವಾಬುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಾರದು. ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾಬೀತು ಹಾಕಿ ತೊಳೆದುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವುಗಳು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಗೆದ್ದು ಬರುವ ಧೈರ್ಯ ನಮಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾನೂನು ಆಗಬೇಕು, ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳೂ ಒಂದು ಪರಿಪಕ್ವವಾದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು, ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೀವ್ರತತ್ವ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಇದರಮೇಲೆ ದೀರ್ಘವಾದ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಯಿತು. ಸರಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮಗೆ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದರೆಯೇ ಈ ರೀತಿಯ ಉಪಯೋಗ ಕರವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ನೀವೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈಗ ಹೇಗಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಕಮಿಷನರಮೇಲೆ ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಈ ಬಾಂಬೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಕಮಿಷನರುಗಳಿಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಲಂಗೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಈಗ ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ಎದುರಿಸೋಣ. ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಅವರೇ ಇರಲಿ. ಅವರನ್ನೇನೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಇವನ್ನೇ ನಿಜವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಆ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. (ನಗು).

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಹೌದು. ನಮ್ಮ ಎದುರು ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಬಹು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಯುಕ್ತ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಚಳುವಳಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ರಾಜೀನಾಮೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯಲು ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಈಗ ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಈಗ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಈಗ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯರಾದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಬಂದು ಕೆಲಸಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಗೌಡರು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಮೈಸೂರಿನ ಜಿಲ್ಲಾ

ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲೇಣಿ ದೇಣಿಗಳು (ಅಸೆಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಲಯಿಬಿಲಿಟೀಸ್‌ಗಳು) ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರವು ಮದರಾಸು ಸರಕಾರದೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಧರ ವಾಗಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳು. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕಾರಾವಕಾಶಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಬಳ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈಗಿರುವ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಾಯ ವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಮೈಸೂರಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಅಡ್ವಾನ್ಸರಿ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡ ರಾಗುವುದು. ಆಗ ಈ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರದಮೇಲೆ ನಮಗೆ ನೆರವು ಬೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾವಿಗೆ ಈ ಮನೋದಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವರ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಪನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ! ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಯುಕ್ತ ಯುಕ್ತತೆಯ ಅರಿವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಂಬುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಂಬಲೇಬೇಕು. ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈಗ delay ಆಗಿದೆ; ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಿಧಾನ ವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿ ದರು. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾ ಯದಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ delay ಆಯಿತು. ಈಗ ಮತ್ತೆ delayಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿರುವುದು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯಿಲ್ಲ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಆದರೆ ಆ ಐದು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಅಡಳಿತ ರೀತಿಯನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಒಂದು uniform ವ ವಸ್ತುವನ್ನು ತರಬೇಕೆ ದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಆಂಧ್ರದ L.S.G. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿ ದ್ದರು. ಅವರೊಡನೆಯೂ ಮಾತನಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ-ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಆಲ್ಪೋಂದು ರೀತಿಯಿದೆ; ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಿದೆ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಅದನ್ನೂ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಮಾಡಿ ನಡೆಸಿ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ, ಕಮಿಟಿಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅವರಿನ್ನೂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಯಿಟ್ ಲೆವರ್‌ನಲ್ಲೇ ಒಂದು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಬರೆ ಮಾಡಲೆಂದು ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಬಿಲ್ಲನ್ನೂ ತರಿಸಿ, ಬರ್

ತಯಾರಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದಿ ದ್ದೇವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಂಬಬಹುದಾದರೆ ನಂಬಿ. ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಪನಂಬಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಇರ ಬಹುದು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿರಬಹುದು. ಇನ್ನು ಅಪನಂಬಿಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಈ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಷುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I will now put the motion to the House. The question is :

“That the Bombay Local Boards (Mysore Amendment) Bill, 1957, be taken into consideration.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The Bill will be read clause by clause. As there are no amendments, all the clauses will be put to the House. The question is :

“That Clauses 2, 3, 1 and the Title and the Preamble stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

“Clauses 2, 3, 1 and the Title and the Preamble were added to the Bill.”

Motion to pass.

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—I beg to move :

“That the Bombay Local Boards (Mysore Amendment) Bill, 1957, be passed.”

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That the Bombay Local Boards (Mysore Amendment) Bill, 1957, be passed.”

The motion was adopted.

MYSORE LEGISLATURE SALARIES (AMENDMENT) BILL, 1957.

Motion to consider.

Sri B. VAIKUNTA BALIGA (Minister for Labour and Legal Affairs).—Sir, I move :

“That the Mysore Legislature Salaries (Amendment) Bill, 1957, be taken into consideration.”